

Dodatek č. 19 ke Školnímu vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání „Cesta k poznání a vědění“ k 1. 9. 2016

Dodatek je vytvořený na základě aktuálního RVP ZV, který nabývá platnosti k 1. 9. 2016 na základě novely školského zákona (zákon č. 82/2015 Sb.) požadavků Evropské komise a Akčního plánu inkluzivního vzdělávání MŠMT na období 2016-2018. Tyto úpravy naleznete na www.rvp.cz v části Průvodce upraveným RVP ZV. Modře jsou vyznačeny změny, které byly do ŠVP školy doplněny. Jedná se o kapitolu 8 a 9 RVP ZV.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (specifické poruchy učení)

Na naší škole máme rozpracovaný podrobný plán práce se žáky, u nichž byla diagnostikována vývojová porucha učení. Máme zkušený a dobře připravený tým učitelek na 1. i 2. stupni, které se o tyto žáky starají a pomáhají jim v práci. Učitelky 1. a 2. ročníku sledují děti při práci ve škole a ihned v případě podezření, že se jedná o žáka s vývojovou poruchou projednají s rodiči nejen všechny možnosti nápravy, ale také další postupy a možnosti vyšetření v OPPP. Žáci, u kterých byla zjištěna pedagogicko-psychologickou poradnou nebo speciálně pedagogickým centrem některá z forem vývojových poruch učení jsou pozorně a s ohledem na jejich věk přiřazeni do některé skupiny pro nápravu dyslektických obtíží. Podle míry a závažnosti poruchy sestaví učitelky za spolupráce se zákonnými zástupci individuální vzdělávací plány nebo těmto dětem věnují v hodinách, ale i mimo ně individuální vzdělávací přístup, vždy s ohledem na konkrétní situace a problémy, které se objeví při výuce. V jednotlivých skupinách reedukační péče je učitelky-asistentky za pomoci a neustálé spolupráce s rodiči pravidelně jedenkrát za týden připravují na zvládnutí vývojové dyslektické poruchy. Ke všem žákům přistupují učitelky s pochopením a věnují jim všemožnou péči. Využívají při tom nově vzniklého a moderními pomůckami neustále doplňovaného dyslektického kabinetu. Počítáme s vybavením odborné učebny pro žáky s SPU. Individuální vzdělávací plány obsahuje postupy a návody pro práci s dítětem po dobu celého roku. Jsou zde rozpracovány závěry a doporučení z vyšetření v OPPP nebo SPC. Jsou zde popsány cíle na jejichž dosažení se v průběhu reedukace zaměříme, jaké při výuce budeme používat pomůcky, vysvětlíme rodičům způsoby hodnocení jejich dětí i možnosti tolerování jejich znevýhodnění vzhledem k ostatním dětem. IVP obsahuje také jméno učitelky, která se bude o žáka starat a pomáhat mu.

O celém období reedukace si učitelky pořizují průběžné záznamy, které slouží k podrobnému informování zákonných zástupců o průběhu reedukace a dosažených úspěších. Po celou dobu této zvýšené péče spolupracujeme s OPPP a SPC, současně jsou děti v určitých časových údobích podrobovány kontrolním vyšetřením a na jejich základě je péče neustále koordinována.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci zrakově a sluchově postižení)

Vzdělávání žáků zrakově postižených bude probíhat, pokud se запиší a požádají o přijetí k základnímu vzdělávání, ve třídách na obou stupních základní školy hlavně formou individuální integrace. Jejich vzdělávání se bude opírat o vzdělávací učební plány jejich kmenových tříd a současně bude také probíhat na základě individuálních vzdělávacích plánů.

V rámci disponibilní dotace budou organizovány výuky předmětů podle jednotlivých individuálních potřeb dětí. Jedná se hlavně o speciální péči v těchto oblastech:

- *prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově a sluchově postižených*
- *zraková a sluchová stimulace*
- *práce s optickými pomůckami*
- *logopedická péče*
- *zdravotní tělesná výchova*

Rozvrhy hodin a týdenní časové dotace budou jako dosud zpracovány na každý další rok tak, aby byl naplněn učební plán daného ročníku ve spolupráci s pracovníky SPC. Osobní asistenti budou pracovat s těmi žáky jejichž postižení to bude vyžadovat. Pedagogický asistent bude mít na starosti hlavně pomoc žákovi při komunikaci se spolužáky, učiteli, při ztotožnění se a přizpůsobení se školnímu prostředí. Jeho dalším velmi významným úkolem je pomáhat učitelům při komunikaci (o dítěti a jeho práci) s rodiči žáka.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (tělesné postižení)

Žáci, kteří jsou tělesně postižení budou vzdělávání formou individuální integrace ve třídách 1. a 2. stupně. Je pro ně připraven a zpracován učební plán běžných tříd, doplněný individuálními vzdělávacími plány sestavenými podle druhu postižení, které mohou být změněny a podle potřeby každého žáka upraveny. Jedná se především o změny provedené podle pokynů SPC (například převedení žáka z tělesné výchovy do zdravotní tělesné výchovy). Nyní na škole pracuje pedagog, který se na tento druh tělesné výchovy specializuje a má vyčleněny pro tuto činnost v rozvrhu prostor, který odpovídá zájmu žáků tak, abychom uspokojili všechny zájemce. Nabízíme je jako nepovinné předměty. Pro potřeby zdravotní tělesné výchovy je doplňován také kabinet tělesné výchovy o speciální pomůcky ke cvičení.

Naše škola je postavena jako bezbariérová a všechny vchody a východy jsou k tomuto účelu přizpůsobeny. Ve škole je postaven také výtah pro tělesně postižené žáky, který je dopraví do všech podlaží. Učebny i ty specializované pro výuku daných předmětů jsou řešeny jako bezbariérové. Tato charakteristika platí i pro sál, kde probíhají nejen sportovní, ale i kulturní akce a novou tělocvičnu.

Velmi důležité, a na naší škole bude tomu věnována velká pozornost, aby učitelé na příchod žáka s tělesným postižením upozornili a připravili ostatní spolužáky. Je současně nezbytné hned od počátku stanovit pravidla chování a způsoby komunikace ve třídě a mimo vyučování.

Vzdělávání žáků s autismem (jeho lehčí formy)

Žáci, u nichž byla diagnostikována lehčí forma autistického postižení (PAS), budou zařazeni formou individuální integrace do běžných tříd 1. a 2. stupně školy.

V těsné spolupráci a podle pokynů SPC budou žáci vzděláváni podle zpracovaného individuálního plánu.

Učitelé samozřejmě stanoví pravidla chování a způsoby komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými žáky.

Podle míry postižení a na doporučení SPC bude pro takto postižené žáky požadován osobní asistent, který se bude o takého žáka starat a pomáhat mu s adaptací na prostředí školy a třídy. Bude současně pomáhat žákům, učitelům a rodičům při vzájemné spolupráci a komunikaci. Na starosti bude mít také péči o komunikaci postiženého žáka se svými spolužáky a bude dohlížet na celkovou bezproblémovou adaptaci postiženého žáka na školní prostředí a vzdělávání.

Na základě konzultace s SPC a jeho následné doporučení je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Ve spolupráci a na doporučení OPPP se budou tito žáci vzdělávat podle zpracovaných individuálních výchovně-vzdělávacích plánů. Podle charakteristik těchto žáků se převážně jedná o děti, které jsou vzhledem ke svému okolí hyperaktivní, někteří s edukativními problémy, nerespektující některé zažité formy a normy společenského chování a jsou celkově málo nebo těžko přizpůsobiví, impulzivní a snadno unavitelní.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Celkově lze o způsobech vzdělávání říci, že se škola zaměří na formování kritického myšlení v návaznosti na samostatné rozhodování, ale také na jednání nepodléhající manipulacím a povede žáky k získání základní úrovně klíčových kompetencí v oblasti výchovy k práci a zařazení jednotlivce a jeho následnou úlohu v týmové spolupráci.

Klademe důraz na kladnou motivaci chování a jednání žáků v kolektivu k sobě navzájem ale také k jejich vystupování na veřejnosti. Škola má k tomuto účelu podrobně zpracovaný školní řád a v něm stanovena přesná pravidla pro chování a způsoby vystupování, jednání a komunikování se spolužáky i s dospělými. Je zde zpracován a rozveden systém pro udělování pochval, ale i zavádění trestů, společně s ustanoveními klasifikačního řádu.

Vzdělávání žáků s více vadami

Opět hovoříme o individuální integraci žáků s více vadami do běžných tříd 1. a 2. stupně. Vzdelávání žáků bude opět probíhat podle zpracovaného plánu pro běžné třídy a současně také na základě individuálních vzdělávacích plánů pro jednotlivé žáky.

Změny v individuálních plánech budou prováděny během vzdělávání podle doporučení OPPP a SPC.

I u těchto žáků, na doporučení OPPP a SPC, přepokládáme pomoc a práci osobních asistentů, kteří budou pomáhat jednomu nebo více žákům při adaptaci na školní prostředí. Jejich úkolem bude také pomoc dítěti při komunikaci s okolím, spolužáky, učiteli a rodiči. Velkou úlohu bude sehrávat také spolupráce a vzájemná dobrá komunikace mezi pracovníky školy a zákonnými zástupci dítěte.

Na základě konzultace s SPC a jeho následné doporučení je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem **metodické podpory**. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že **části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**³⁵, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciaci vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

V ŠVP může škola případně stanovit:

- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);

- *zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;*
- *specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, jakými jsou například: dělení a spojování hodin, prodloužení základního vzdělávání na 10 let, odlišná délka vyučovacích hodin;*
- *učební osnovy předmětů speciálně pedagogické péče.*

Příklady konkrétních zaměření předmětů speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Osnovy předmětů speciálně pedagogické péče jsou v ŠVP vytvářeny podle specifik obtíží žáků, škola dodržuje nejvyšší počet povinných vyučovacích hodin, případně využívá jejich dělení. V případě škol a tříd zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona jsou v ŠVP vždy uváděny předměty speciálně pedagogické péče, ostatní školy tak činí v případě poskytování tohoto podpůrného opatření konkrétnímu žákovi.

Škola zřízená podle § 16 odst. 9 vypracuje samostatný ŠVP podle RVP ZV. V případě třídy zřízené podle § 16 odst. 9 může škola vypracovat ŠVP například formou přílohy ke stávajícímu ŠVP (příloha bude mít strukturu ŠVP, ale nebudou v ní uvedeny ty části, které by kopírovaly stávající ŠVP).

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- *uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;*
- *všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;*
- *při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost.*
- *při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám*
- *v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin*
- *pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;*
- *formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;*
- *spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);*
- *spolupráci s ostatními školami.*

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

I v těchto případech je naše škola schopna v plném rozsahu poskytovat vzdělání našim žákům. Samozřejmě zařazení dětí do vzdělávacího procesu vyžaduje od pedagogických pracovníků daleko větší míru připravenosti a náročnější požadavky na přípravu, poněvadž tito žáci potřebují ke své práci větší míru motivace nutné k rozšíření základního učiva a to hlavně v předmětech, ve kterých vynikají.

V rámci vyučování matematiky projevují žáci kvalitnější koncentraci, dobrou paměť a zvláště s oblibou vyhledávají řešení problémových úloh, kde uplatňují své znalosti, přesahující rámec základního vymezení učiva. Naše dvě počítačové učebny jim umožňují věnovat se individuálně vzdělávacím programům, které potřebují pro svůj odborný růst. Oživením učiva a oblastí, která rozšiřuje jejich dovednosti a znalosti je i práce s naučnou literaturou doplněnou o různé hlavolamy, kvízy a problémové úlohy.

V ostatních předmětech jsou také v daleko větší míře využívány jejich schopnosti zvláště různými formami samostatné práce např. referáty, zajímavosti z jednotlivých oborů, které dále rozpracovávají a doplňují sledováním odborných časopisů a relací vzdělávacích médií.

Ve třídách se často stávají vedoucími pracovních skupin a uplatňují své schopnosti pro komunikaci a práci v týmu. Např. žáci s hudebním nadáním se vhodným způsobem zapojují do výuky různými doprovody k písňím, popřípadě předzpíváním atd.

Ve výtvarné výchově pracují složitějšími technikami, zapojují se do různých soutěží, výzdoby školy a tím pomáhají s vytvářením estetického prostředí v učebnách a ostatních prostorách školy.

Obdobně bychom mohli hovořit o uplatnění žáků ve výuce cizích jazyků, pracovních činnostech chlapců i děvčat. Ovšem velmi často při reprezentaci školy na různých olympiádách, sportovních akcích a soutěžích, kde uplatňují své postoje a dovednosti, se cvičí v komunikaci nebo práci s různými médii.

Pohybově nadaní žáci mají možnost dále rozvíjet své schopnosti pod vedením odborně zdatných pedagogů. Samozřejmě, že u všech žáků uplatňujeme zásady, podle nichž si žáci sami mají možnost, zvolit ty aktivity, které jsou v oblasti jejich zájmu a v nichž mají možnost uplatnit, co největší míru talentu.

Žáci, o kterých jsme se právě zmiňovali, jsou nejen podporováni v rozvíjení svých schopností, ale také jsou vedeni k toleranci ke svým méně talentovaným spolužákům a současně k nutnosti využívat svých schopností pro posílení týmového ducha v každodenním životě a pomoci těm potřebným. K tomu nám pomáhá tzv. osobnostní výchova, při níž jsou uplatňovány zásady rovného chování ke všem dětem na škole.

Na základě doporučení OPPP nebo SPC je možné v případě zájmu vzdělávat žáka v určitém předmětu i v jiném postupném ročníku.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka;*
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.*

V ŠVP může škola případně stanovit:

- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky;*
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);*
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:*
- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;*
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;*
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;*
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;*
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;*
- obohacování vzdělávacího obsahu;*

- *zadávání specifických úkolů, projektů;*
- *příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;*
- *nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.*

Materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky pro uskutečňování ŠVP

Vzdělávání vycházející z RVP ZV je podpořeno odpovídajícími podmínkami. V souladu s koncepčními vzdělávacími dokumenty, obecně platnými předpisy a normami, vzdělávacími potřebami žáků a potřebami pro pedagogickou činnost učitelů jsou v RVP ZV vymezeny materiální, personální, hygienické, organizační a jiné podmínky.

Uvedené podmínky představují optimální stav, se kterým školu poměřujeme a k němuž se s podporou zřizovatele postupně přibližujeme.

Při vytváření podmínek na škole zvažujeme:

- potřeby žáků a učitelů;
- kvalitu, funkčnost a estetičnost prostředí ve škole;
- optimalizaci sociálních vztahů;
- efektivitu vzdělávání žáků a dosahování osobního maxima každého žáka;
- realizaci zájmových činností;
- spolupráci se všemi účastníky a partnery vzdělávacího a výchovného procesu.

Prostorové a materiální podmínky:

- kmenové (univerzální) učebny vybavené víceúčelovým a funkčním zařízením;
- speciální učebny a prostory (v souladu se vzdělávacím obsahem školy)
 - jazykové, ICT, fyzikální, chemické, přírodopisné, zeměpisné, pro hudební a výtvarnou výchovu aj. vybavené speciálním nábytkem, (laboratorními) přístroji, nástroji, materiálem a pomůckami, audiovizuální technikou,
 - tělovýchovné (i přírodní a pronajaté) vybavené bezpečným povrchem, nářadím a náčiním,
 - pracovní (dílny, kuchyně, pozemky pro zahradnickou činnost) vybavené vhodnými přístroji, nářadím atd.;
- prostorové uspořádání třídy a pracovního místa respektující nároky na žáka se speciálními vzdělávacími potřebami;
- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele (kabinety) vybavené odpovídajícím úložným nábytkem a pomůckami pro výuku v jednotlivých vzdělávacích oblastech a vhodným zařízením pro přípravu učitele a jeho odpočinek;
- studijní zóny pro aktivní využití volného času (další studium a sebevzdělávání žáků i učitelů) – knihovny a studovny, informační a komunikační centra;
- pracovní, a relaxační prostory, prostory pro nenáročnou pohybovou aktivitu – pro společné i individuální tvořivé činnosti a pro společnou či individuální relaxaci (pro žáky i učitele);

- prostory pro hromadné setkávání žáků celé školy či většího počtu tříd (sály, auly, výstavní prostory či jiné prostory tomu přizpůsobené);
- prostory pro zájmovou činnost po vyučování (družiny, kluby) vybavené pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro učení;
- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostor pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičišť, návaznému střídání žáků, oddělené činnosti chlapců a děvčat;
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících fyziologickým potřebám daného věku a příslušným normám;
- prostory pro společné stravování k tomuto účelu náležitě vybavené a respektující hygienické normy a věkové zvláštnosti žáků;
- prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech;
- prostory (pracovny) pro další pedagogické (ředitel, zástupce ředitele) a nepedagogické pracovníky školy (hospodárka, správce sítě aj.), vybavené účelným zařízením;
- učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky (např. pomůcky pro tělesnou výchovu, pracovní vyučování, hudební a výtvarnou výchovu) umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků;
- speciální učebnice, kompenzační a jiné pomůcky, které jsou nezbytné pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- další pomocné prostory pro zajištění chodu školy (sklady, prostory pro třídění odpadu aj.);
- prostory pro školní poradenské pracoviště.

Podmínky pro hygienické a bezpečné vzdělávání a život školy:

- vhodná struktura pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu;
- vhodný režim vyučování respektující hygienu učení a věk žáků;
- vhodný stravovací a pitný režim (podle věkových a individuálních potřeb žáků);
- zdravé prostředí učeben a ostatních prostorů školy – podle platných norem (odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, velikost sedacího a pracovního nábytku, hygienické vybavení prostorů);
- dodržování zákazu kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin v budově a areálu školy;
- ochrana žáků před úrazy;
- výrazné označení všech nebezpečných předmětů a částí využívaných prostorů; pravidelná kontrola zařízení z hlediska jejich bezpečnosti;
- dostupnost prostředků první pomoci, kontaktů na lékaře či jiné speciální služby, praktická dovednost učitelů poskytovat první pomoc.

Psychosociální podmínky:

- vytváření přátelského prostředí, zdravého podmínek pro zdravé učení a otevřeného partnerství jak mezi žáky a učiteli, tak mezi učiteli a vedením školy;
- vzdělávání propojené v přiměřené míře s každodenním životem

- přiměřenost vzdělávání věku a motivující hodnocení – respekt k individualitě žáků, hodnocení v souladu s jejich individuálními možnostmi a dosaženým pokrokem, dostatek zpětné vazby, tolerantnost k chybám
- příznivé sociální klima – posilování vzájemné úcty, tolerance, uznání, empatie, spolupráce a pomoc druhému, sounáležitost se třídou, školou;
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy;
- spoluúčast žáků na vzdělávání a životě školy, která přechází do modelu demokratického společenství – budování komunity na principech svobody, odpovědnosti, stability společných pravidel, spravedlnosti, spolupráce;
- včasná informovanost žáků a zákonných zástupců žáků o dění uvnitř školy i mimo ni;

Personální podmínky:

- pedagogičtí pracovníci splňující podmínky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, schopní podílet se i na dalších činnostech ve škole;
- pedagogičtí pracovníci s potřebnými profesními dovednostmi – komunikativní ve směru k žákům, jejich zákonným zástupcům, ostatním pedagogům a odborníkům zajišťujícím pro školu speciální

služby, schopní diagnostikovat žáky a motivovat je k další činnosti, udržet neformální kázeň, průběžně se vzdělávat, hodnotit a modifikovat svou činnost;

- nabídka odborné pomoci žákům a jejich zákonným zástupcům – speciální pedagog, psycholog, asistent pedagoga atd.;
- pedagogický sbor schopný týmové práce, vzájemně vstřícné komunikace a spolupráce;
- řídicí pracovníci s výraznými manažerskými, organizačními i pedagogickými schopnostmi, schopní vytvářet motivující a zároveň náročné profesionální klima, usilující o neustálý odborný a profesní růst svůj i svých podřízených, s koncepčním myšlením a stylem práce, schopní poradit, ale i zaštitit učitele vůči negativním vnějším vlivům.

Organizační podmínky:

- účast všech učitelů na přípravě a realizaci ŠVP ZV;
- základní pravidla života školy (pro žáky, učitele, jiné uživatele školy), způsoby projednávání problémů se žáky a jejich zákonnými zástupci;
- optimální režim výuky v souladu se vzdělávacími potřebami žáků, ve shodě s obsahem vzdělávání a vhodnými způsoby učení, s návazností povinného a nepovinného vzdělávání;
- optimální režim života školy v souladu s věkovými potřebami žáků a jejich bezpečností (režim odpočinku, pohybový režim, stravovací a pitný režim, dodržování hygieny, zájmová činnost, mimořádné situace).

Podmínky spolupráce školy a zákonných zástupců žáků:

- funkční a neustále aktualizovaný systém informací směrem k žákům, k učitelům, k vedení školy, k zákonným zástupcům žáků, partnerům školy a mezi jednotlivými aktéry vzdělávání navzájem;
- setkávání se zákonnými zástupci žáků a jinou veřejností (např. školskou radou) – seznamování se záměry školy, s cíli, způsoby výuky, hodnocením žáků, s pravidly života školy, vzájemné hledání při řešení problémů žáků týkajících se jejich výchovy a vzdělávání;
- vzdělávací strategie otevřená vůči zákonným zástupcům žáků;
- prostor pro vznik a fungování samosprávného orgánu zákonných zástupců žáků;
- prostor pro setkávání učitelů se zákonnými zástupci žáků;
- školní poradenství pro zákonné zástupce žáků ve výchovných otázkách, otázkách učení žáků, včetně problematiky podpůrných opatření;
- informace o jednotlivých žácích potřebné pro individuální formy vzdělávání;
- možnost účasti zákonných zástupců žáků ve výuce a na výchovných a vzdělávacích činnostech organizovaných školou;
- vytvoření společenských vztahů školy a veřejnosti.

Za zcela nezbytné materiální a prostorové podmínky je třeba považovat:

- kmenovou učebnu pro každou třídu vybavenou funkčním zařízením;
- speciální učebny a prostory nebo kmenové učebny upravené pro speciální výuku:
- cizího jazyka, ICT, přírodovědných a společenských předmětů, pro výuku hudební výchovy, výtvarné výchovy a pracovní činnosti, prostory (vlastní či pronajaté) pro zajištění povinné TV;
- prostory pro poskytování školních poradenských služeb;
- prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele;
- prostory pro nenáročnou pohybovou aktivitu v průběhu vyučování a pro zájmovou činnost po vyučování;
- prostory pro hromadné setkávání žáků celé školy (vlastní či pronajaté);
- prostory pro odkládání oděvu a obuvi (šatny), včetně prostorů pro převlékání žáků před tělesnou výchovou a po ní v počtu, který odpovídá počtu cvičících žáků a oddělené činnosti chlapců a děvčat;
- prostory pro osobní hygienu žáků a učitelů – WC a umývárny vybavené dostatečným počtem hygienických zařízení odpovídajících příslušným normám;
- prostory pro společné stravování (ve vlastní nebo jiné blízké škole);
- prostory určené k ošetření úrazu a ke krátkodobému pobytu zraněného, popřípadě k poskytnutí další pomoci při zdravotních problémech;
- učebnice, didaktické pomůcky, informační a komunikační technika a další potřeby a pomůcky umožňující efektivní vyučování a podporující aktivitu a tvořivost žáků.

Ostatní podmínky (organizační, personální, bezpečnostní) nevyžadují většinou specifické nároky na finanční zabezpečení a rozdíl mezi nezbytnou a optimální úrovní je spíše v kvalitě jejich naplňování.

Dodatek č. 18.

Základní škola Háj ve Slezsku, okres Opava, příspěvková organizace
Školní 90, 747 92 Háj ve Slezsku, tel.: 553 773 333, fax: 553 773 942,
e-mail: skolahaj@volny.cz, www.skolahaj.cz

STANDARDY

ŠVP „Cesta k poznání a věděni“ probíhá v souladu se „Standardy RVP ZV“, které tvoří přílohu tohoto dokumentu, dodatek č. 14.